

Kraftige tiltak i 10 kommuner etter utbrudd av den engelske virusmutasjonen

For å stanse utbruddet av den engelske virusmutasjonen i Nordre Follo, har regjeringen besluttet at det fra lørdag 23. januar kl. 12 skal innføres svært strenge tiltak i totalt 10 østlandskommuner. Kommunene ønsket selv at regjeringen skulle beslutte tiltakene.

- Dette er en svært alvorlig situasjon, og vi må gjøre det vi kan for å stanse utbruddet. Det er høy mobilitet i området, og et stort antall pendlere fra Nordre Follo til Oslo hver dag. Dersom virusmutasjonen sprer seg i Oslo, vil det være svært vanskelig å forhindre spredning til resten av landet. Regjeringen innfører derfor kraftige tiltak i ti kommuner, sier helse- og omsorgsminister Bent Høie.

Det er foreløpig usikkert i hvor stor grad mutasjonen har spredt seg til andre kommuner, og situasjonen er uoversiktlig. Derfor er det nødvendig å iverksette tiltak i kommuner med mye kontakt med Nordre Follo. Tiltakene vil i første omgang gjelde for kommunene Enebakk, Frogn, Indre Østfold, Moss, Nesodden, Nordre Follo, Oslo, Vestby, Våler og Ås. På møtet som Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet hadde med kommunene og statsforvalterne i Oslo og Viken i går, var det enighet i kommunene om behovet for en koordinert samordning.

- Vi innfører nå de strengeste tiltakene siden 12. mars i de ti kommunene. På noen områder går vi enda lenger enn i mars. Jeg vet at dette vil føre til en krevende hverdag for mange, og at mange går en usikker tid i møte. Vi gjør nå det vi kan for å stanse dette utbruddet med kraftige tiltak, slik at vi raskt kan få kontroll og lette på de mest inngripende tiltakene. Sammen har vi klart å slå ned smitten flere ganger, og sammen kan vi klare det igjen, sier Høie.

Den engelske virusmutasjonen ble først påvist hos sykehjemsbeboere på et sykehjem i Nordre Follo, med mulig spredning til en barnehage. I løpet av fredag 22.01 ble det påvist 17 nye positive tilfeller med den engelske mutasjonen. Fem av disse har tilknytning til sykehjemmet i Nordre Follo.

Det anslås at den engelske virusmutasjonen er 50-70 prosent mer smittsom enn variantene som har dominert i Norge så langt, og at den øker R-tallet med 0,4. Folkehelseinstituttet vurderer at faren for spredningen av mutasjonen er stor, både innad i Nordre Follo og til andre kommuner. Dette pågående utbruddet kan ikke spores direkte til innreisende fra Storbritannia, noe som så langt har vært tilfellet for de andre tilfellene av dette viruset i Norge.

Risikogrupper bør leve mer skjermet

Regjeringen anbefaler at personer i disse 10 kommunene som har høy risiko for å bli alvorlig syk eller dø dersom de blir smittet, nå lever mer skjermet. De bør holde økt avstand (gjærne 2 meter) til andre enn dem de bor sammen med eller som er tilvarende nære. De bør få hjelp til innkjøp, og sykemelding kan vurderes av fastlege.

De som bor (eller er tilsvarende nære) med personer som har høy risiko for å bli alvorlig syk eller dø dersom de blir smittet bør også leve mer tilbaketrukket, ellers bør de holde økt avstand til personene i risikogrupper. Hvis det ikke er mulig å leve mer tilbaketrukket kan erstatningsbolig vurderes av kommunene. Det er viktig at personer i risikogruppen og deres nære bruker munnbind i kontakt med helsetjenesten der man ikke kan opprettholde avstand.

Dette er de nye tiltakene for de ti kommunene. Tiltakene vil i første omgang gjelde til og med 31. januar:

Barnehager, skoler, universiteter, høyskoler og fagskoler

- Skoler og barnehager: Det oppjusteres til rødt nivå i barnehage, barneskole og ungdomstrinn i tråd med den nasjonale trafikklysmodellen. Kommunal smittevernmyndighet kan beslutte å stenge skolene og barnehagene dersom det er nødvendig for å forberede rødt nivå eller dersom smittesituasjonen tilsier det.
- Videregående skole: Det skal innføres digital undervisning på videregående skole i uke 4, og det skal forberedes overgang til rødt nivå i videregående skole fra uke 5. Videregående skoler som allerede er på rødt nivå, skal også ha heldigital undervisning i uke 4, og forberede seg på å gå tilbake på rødt nivå i uke 5.
- Universiteter, høyskoler og fagskoler: Det skal innføres digital undervisning for alle. All undervisning og planlagte arrangementer skal utsettes eller gjøres digitale.
- Lokalene ved universiteter, høyskoler og fagskoler stenges for alle studenter.

Anbefalinger

- Alle bør unngå besøk hjemme og sammenkomster i eget hjem. Unntak for nødvendige hjemmetjenester og besøk hos personer som er i livets siste fase. Aleneboende kan ha besøk av eller gå på besøk til én til to faste venner eller én fast husstand. Barn i barnehager og barneskoler kan ha besøk fra egen kohort.
- Alle bør unngå reiser som ikke er strengt nødvendige. Reise til arbeid må anses som strengt nødvendig. For de aller fleste vil det likevel gjelde krav om hjemmekontor.
- Kommunene og fylkeskommunene bør innføre forsterkede tiltak i kollektivtransporten, dette kan for eksempel være at det kun brukes opptil 50 prosent kapasitet i transportmiddelet.
- En-til-en virksomheter, som for eksempel frisører, bør innføre forsterkede tiltak som bruk av munnbind i situasjoner der det ikke er mulig å opprettholde 1 meters avstand eller å redusere eller midlertidig fjerne behandlingstilbud som innebærer nær ansikt-til-ansikt kontakt.
- Det anbefales at kommunene og befolkningen i de aktuelle kommunene vurderer testing på dag 7-10 i smittekarantenetiden. Det bør også vurderes om husstandsmedlemmer av nærkontakter som er i smittekarantene også skal i karantene dersom det er mistanke om smitte av den muterte smittevarianten.

Regler

- Alle arrangementer utenfor hjemmet forbyes, både inne og ute, med unntak av begravelser og bisettelser.
- Påbud om hjemmekontor for alle som kan. Arbeidsgivere skal sørge for at ansatte jobber hjemmefra så langt det er praktisk mulig. Arbeidsgivere skal kunne dokumentere at beskjed om hvordan dette skal gjennomføres i virksomheten er gitt ansatte.
- Butikker stenges. Det gjøres unntak for matbutikker, apotek og bensinstasjoner. Vinmonopolet stenges også, og vil ikke holde åpent i perioden 23.01 – 31.01.
- Skjenkestopp.
- Stans i breddeidrett for barn og voksne.
- Stans i andre fritidsaktiviteter (kor, korps, teater o.l.)
- Følgende virksomheter og steder skal holde stengt:

- Serveringssteder, men det er tillatt med take away
- Treningsentre
- Svømmehaller, badeland, spaanlegg, hotellbasseng og lignende
- Tros- og livssynsshus, med unntak ved begravelser og bisettelser
- Biblioteker
- Fornøyelsesparker, bingo- og spillehaller, lekeland, bowlinghaller og tilsvarende steder der det pågår underholdnings- og fritidsaktiviteter
- Museer
- Kino, teater, konsertsteder og tilsvarende kultur- og underholdningssteder.
- Andre offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs.

Plikt til å bruke munnbind

Når det ikke er mulig å holde minst én meters avstand, ut over kortvarige passeringer til andre enn husstandsmedlemmer, skal det brukes munnbind.

Det skal brukes munnbind på offentlige steder som butikker, på kollektivtransport og innendørs stasjonsområder, serveringssteder når en henter take away, i fellesarealer på kjøpesentre dersom de er åpne fordi det er apotek og matvarebutikker på kjøpesentrene og i tros- og livssynshus i forbindelse med begravelser og bisettelser.

Plikten til å bruke munnbind gjelder tilsvarende for ansatte på steder hvor det ikke er mulig å holde minst én meters avstand fra besøkende. Dette gjelder ikke ansatte på steder hvor det er iverksatt andre smitteverntiltak for de ansatte som bruk av visir, skillevegger og lignende.

Passasjerer skal bruke munnbind i taxi. Munnbindet skal tas på før passasjerer setter seg inn i taxien, og skal ikke tas av før reisen er avsluttet og passasjerer har gått ut av taxien. Plikten til å bruke munnbind gjelder tilsvarende for sjåfør når det er passasjer i taxien.

Plikten til å bruke munnbind gjelder ikke for barn under 12 år, eller for de som av medisinske eller andre årsaker ikke kan bruke munnbind.